

Gondolatok a Gyermek Éve alkalmából

2026 az erdélyi reformátusok számára a Gyermek Éve. Erre emlékeztet a falinaptáron olvasható központi igeveris is: „Engedjétek hozzám jönni a gyermekeket!”

A következő gondolatok e témához kapcsolódnak. Arra ösztönöznek, hogy szembenézzünk önmagunkkal, számba vegyük, mit teszünk a jelenben a gyermekekkel való foglalkozás területén.

Kezdésként két friss élményem osztom meg az olvasóval. Az egyik a gyülekezeti vallásórás csoporthoz kapcsolódik. Amikor idei első órán bejelentettem az év témáját, egyik vallásórás megkérdezte: „Akkor egész évben gyermeknap van?” A kérdés arra ösztönöz, hogy végiggondoljuk, mivel töltjük el a hosszú gyermeknapot?

A másik élményem az egyházközségünkben tartott nyugdíjas lelkipásztorok találkozóhoz kapcsolódik. Az áhítat kitért a gyermekek/szülők/egyház fontosságára, ill. a gyermek éve tematikára. A kialakult beszélgetés meghatóan és sokunkat megszégyenítően eleven volt. Az idős lelkipásztorok visszatekintettek munkájukra. Kiemelték, értik, nem azért szerepel ez a téma, mintha nem figyeltünk volna eddig a gyermekekre, hanem azért, mert szüntelenül emlékeznünk kell a gyermek fontosságára, a gyermekkel kapcsolatos teendőinkre. Nevelésünk és munkánk sok erőt és odaadást igényel, manapság hálátlan területnek bizonyul, és eredménye nem látványos,

hanem hosszú távú. A két élmény összekapcsolódik, nemcsak a két különböző korosztály miatt (egyik gyermek, másik idős), hanem azért is, mert a gyermekek kérdésére az idősek tapasztalata és bölcsessége ad választ a folyamatosan végzett munka által. Erről lesz szó a továbbiakban. Arról, amit egyházunkban naponta végzünk. A gyermekről.

A gyermek épp oly fontos tagja az Anyaszentegyháznak, mint a fiatal, a felnőtt vagy az idős. A gyermekkel való foglalkozás ugyanolyan szükséges, mint a többi területen való szolgálat. Alapja és kiindulása Jézus Krisztus igénye, amikor elmondja, hogy várja és fogadni kívánja őket. Ehhez kapcsolódik a missziói parancs is a tanítványá tételről. Erdélyi valóságunkban fokozottan jelentkezik a gyermekekre való odafigyelés, amely összefügg nemzeti helyzetünkkel, egyházi hivatástudatunkkal és sajátos, 21. századi állapotokkal, amelyben szemtanúi és megélői vagyunk az értékek küzdelmének. Tudjuk, hogy a gyermekek ügye másképpen érinti a nagyvárosi gyülekezeteket és megint másképpen a falusiakat. Másként téma a nagy gyülekezetekben és a szórványban. Különbözőképpen jelentkezik a székelyföldi régióban és a hunyadi egyházmegyében. Akár örömeivel vagy hiányával és bánataival együtt, mégis egyházi életünk minden területét áthatja a gyermekről való beszélgetés, a cselekvés vagy annak hiánya. Ha a gyermekekre gondolunk, magunk előtt látjuk őket a templomi istentiszteleten és az élet istentiszteletén, a példaadásunk és imaéletünk területén, a családlátogatás és családgondozás alkalmain, az iskolaügy és a jövőképek kérdéseiben, a nevelésben és az adományozó életben. A gyermekügy jelen van az egyházi misszió és

munka minden területén. Nem emlékszem, hogy valaha is azt mondtuk volna: sok a gyermek. Azt sem, hogy mindent megtettünk.

Mindenekelőtt azt hangsúlyozom, hogy református egyházunk számára a gyermek nagy kincs, a gyermekáldás az Úr Isten csodálatos ajándéka. Együttérzünk a családokkal, ahol nem születhet gyermek, és együtt örülünk azokkal, akiknek megadatik az öröme az anyaméh gyümölcsének. Felelősségteljesen tekintünk a gyermekvállalásra, amikor a házassági felkészítések alkalmával beszélünk a gyermekáldásról és a nevelésükről.

Mivelhogy komolyan vesszük Krisztus Urunk parancsát, a megszületett új életet megkereszteljük. A kereszteleési felkészítők alkalmain és a kereszteleési szertartásokon beszélünk a hitbéli nevelés fontosságáról. Imádkozunk a gyermekekért, megtanítjuk őket imádkozni, életformává tesszük az imádkozó és templomba járó életet. A családokkal együtt arra törekszünk, hogy betagoljuk őket a gyülekezet közösségébe. Lelkipásztorokként kihangsúlyozzuk, hogy az egyház Ura számít rájuk és családjukra. Szolgálatunk során buzdítjuk a családokat, hogy vegyék komolyan szülői hivatásukat, hozzák el gyermeküket az istentiszteleti alkalmakra. Megvalljuk, nem vagyunk mindenben profik, sőt sok hiányosságunk van. De folyamatosan próbálkozunk és képezzük magunkat az ügy érdekében. Vannak újfajta kezdeményezések, mint pl. vasárnapi iskolák, gyermekistentiszteletek. Míg régebben majdnem minden tevékenységet a lelkipásztor végzett, ma már vannak fizetett és önkéntes szakemberek, vallásanárok, gyülekezeti tagok, akik örömmel bekapcsolódnak a gyermekekkel való foglalkozásba.

Növekedve szoktatjuk és tanítjuk meg nekik saját hitüket és egyházunk rendjét. Arra törekszünk, hogy lelki otthonukká legyen a templom, az istentisztelet és gyülekezet. Fontosnak tekintjük a gyülekezeti elvet, hogy betagoľódjanak a gyülekezeti közösségbe. Sajátunkba. Ennek keretei a templom és az egyházközség istentiszteleti alkalmai, belső tartalma pedig liturgiánk rendje, az egyházunk énekei és imái, hitünk lelkülete.

Látjuk és tapasztaljuk, hogy lelkipásztorok, presbitériumok, tanítók, tanárok és önkéntesek csak akkor képesek hatékonyan teljesíteni, ha a családok is közreműködnek. Szószékről, hirdetőkről, modern eszközökön keresztül és személyes beszélgetések által ismételjük, hogy mekkora felelősség hárul a szülőkre, a nagyszülőkre és keresztszülőkre. Sajnos utóbbiak esetében még nem jutottunk el oda, hogy a keresztszülői státusnak a lelki oldala megmutatkozzon. Jelentsen a 2026-os esztendő a családok életében szemléletváltást, közös elindulást a gyülekezet felé, a templomi istentiszteletekre.

A látványos korszak a gyermekekkel való munkában, amikor iskolások lesznek. Elkezdődik a vallásos nevelés új ideje, amely két új erősítést kap. Az egyik az iskolai vallásóra, a másik a gyülekezeti. Tapasztalatunk alapján állítjuk, hogy az iskolai vallásóra mellett a gyülekezetre is szükség van. Az iskolai keretek között a hivatásos vallástanárookra és tanítókra-tanárookra bízunk a gyermekek Krisztushoz vezetését. A gyülekezeti alkalmak sajátossága, hogy ott a gyermekek a lelkipásztorok és egyházi munkások vagy önkéntesek által kerülnek közelebb a gyülekezethez, megélve sajátos református hitüket. A mögöttünk hagyott évtizedekben azt is tapasztaltuk, mennyire áldásos, amikor a vallástanárok és lelkipásztorok együtt tudnak munkálkodni. Sajnos, ennek ellenkezőjéről is van tudomásunk, nem beszélve arról, hogy tudunk a gyülekezeti vallásórák elmaradásáról is. Közös érdekünk, hogy ahol gyermekek vannak, ott tartassanak gyülekezeti vallásórák. A presbitériumok arra

buzdítják a családokat, hogy a gyermekeket vigyék a templomi vallásórákra. Hálás a szívünk a szülőknél és nagyszülőknél, akik otthon is komolyan veszik a gyermekek vallásos nevelését, és elviszik őket a gyülekezetekbe is.

Szép színfolt, amikor a gyermekek a templomi közösségekben műsorral szolgálnak. Mennyi készülés, odaszánás van e mögött! Mennyi öröm, amikor látjuk és halljuk őket!

Meg kell említenünk egyházunk sikertörténetét, a vakációs bibliaheteket. Különlegesen szép alkalmak, megmozgatják a gyülekezeteket, mozgósítják emberi erőforrásainkat. Ezek mintájára működnek más jellegű nyári táborok is, vagy nyári foglalkozások. Hálásak vagyunk az eddig végzett szolgálatokért, programokért. Azt szeretnénk, ha az a lelkesedés, amely a vakációs bibliahetek iránt tapasztalható, továbbélne, és megmaradna a gyülekezeti vallásórák alkalmain is.

A gyermekeinkkel történő gyülekezeti munka másik látványos területe a kátésokkal való foglalkozás. Főképpen lelkipásztoraink végzik, de vannak kántorok, vallástanárok, önkéntesek, akik alkalomadtán segítenek. Egyre inkább átéljük a hagyományos kátétanítás korlátait. Nehezen megy a memorizálás. Történelem módszertani váltások, vannak jól és kevésbé jól működő próbálkozások. A leghatékonyabb módszerünk mégis, a szeretet. Ezzel nevelünk, szeretettel tanítunk, szeretettel mutatjuk a jó példát.

Fontosnak tartjuk a megkeresztelt gyermekek, a vallás- és kátéórák családjának meglátogatását. Ezek a találkozások mindenkinek hasznosak.

Végezetül kiemelem tanintézményeinket, a napköziket, óvodákat, iskolákat, bentlakásokat. A református egyház kezdettől fogva munkálkodása egyik területének tekinti az oktatási intézményeket. Elhíresült a reményiki verssor: „ne hagyjátok a templomot, a templomot s az iskolát”. Pedagógusok, szakemberek karöltve a lelkipásztorokkal végzik a gyermekek oktató-nevelő munkáját. Hálásak vagyunk hitéletünk e más-

tyáiért és a falakon szolgálatot teljesítő őrallókért. Hálásak vagyunk azokért, akik utcagyermek missziót folytatnak, vagy gyermekotthonokban végzik a hivatásukat.

A Gyermekek Éve kapcsán megemlítek néhány projektet, amelynek az egyházkerület a kezdeményezője.

A marosvásárhelyi megnyitómintájára további regionális mozzanatok lesznek Kolozsváron, Sepsiszentgyörgyön, Székelyudvarhelyen és más városokban.

Az év során megjelenik egy ifjúsági énekeskönyv, amely a gyermekekkel való munkában is használható.

Elkezdődött a gyermekeknek szánt áhítatos könyv írása, amelyen mintegy 70 lelkipásztor dolgozik. Bemutatója nyáron, ill. iskolakezdetkor várható.

Őszi konferencia készül a vallástanárok számára, hogy közös ügyeinkről beszéljünk. Továbbá minden egyházmegyének és egyházközségnek saját házatáján fokoznia kell a gyermekekkel való sokrétű munkát.

A teljesség igénye nélkül tekintünk azokra a területekre, amelyeken jelenleg gyermekeinkkel foglalkozunk. Meggyőződésünk, hogy Krisztus Urunk parancsa továbbmozgósítja erőinket, hogy fokozottabban odafigyeljünk közös ügyünkre, a gyermekekre. Az Úr Isten áldása legyen terveinken és megvalósításukon! A Szentlélek ereje hassa át munkálkodásunkat és erdélyi református gyülekezeteink életét!

• BEKŐ ISTVÁN